Pròleg

No sé quanta gent coneix en Lluís Riera, però sé que com el vaig conèixer jo no l'ha conegut ningú. De fet, van passar uns quants mesos des que vaig començar a rebre els meus poemes d'*Els orientals*, traduïts del basc al català, fins que el vaig conèixer en persona. En qualsevol cas, haig de dir que, en realitat, jo no el coneixia, tot i que l'havia vist al cap d'uns quants mesos, tot i que l'havia escoltat i l'havia abraçat. Jo sabia com va fer que els meus poemes parlessin en català. Sabia quan s'allunyava dels versos originals i quan s'hi acostava, quan interpretava i quan sobreinterpretava, quan volia portar els poemes a un altre lloc i quan se li resistien. Fa un any vaig conèixer Lluís Riera el traductor, però a ell no l'he conegut fins a llegir aquest poemari.

De fet, haig de dir que un no coneix una altra persona fins que la llegeix. Jo he conegut el Lluís Riera llegint el poemari que a continuació llegiràs, però també diré que els qui l'havien llegit abans no el coneixen realment, tampoc. Perquè aquest poemari és, en el fons, un testament. Aquí el poeta té la consciència de tota la seva vida, de tot el seu passat, dels intents i dels límits que van tenir la seva infantesa, joventut i les dues primeres dècades d'adult. Aquí el poeta ja comença a tenir, com va dir Hugo Chávez a la cimera sobre canvi climàtic de Copenhaguen,

el sol a l'esquena. Però el poeta és viu i, per això, després del seu *punk* ve la seva coma. El poeta és viu i quan un el llegeix sent el torrent dels versos, llegeix una veu que no pot callar, que no deixa de pensar, que no vol abandonar els records i hi torna i hi torna. Torna a dibuixar el passat, el parcel·la, se'n riu, el plora, l'enyora i ens el dona.

I aquest testament, a més, és una doble invitació. Ens convida a escriure per no deixar-nos convertir en animals de càrrega, com les poetes del Vietnam del segle XI, com les poetes prostitutes de fa mil anys a la Xina, com els cants dels indígenes de l'Amèrica del Nord, com els rapers del *drill* de les barriades europees. Ens convida a conèixer la veu del Lluís Riera i al fet que tu mateix, lector, en creïs una, escriguis els teus versos, pensis sobre la vida que se te'n va anar i no tornarà. Ens convida a la gent normal, la gent de baix, a abordar les paraules i a usurpar-les als llibres daurats de la literatura.

Aquest és el testament del pastisser que van voler condemnar per posar un adhesiu contra un desnonament en un caixer automàtic de la Caixa del Penedès. Segurament, aquest també és el teu, de testament.

Pamplona, 22 de febrer de 2024

Hedoi Etxarte